

Vantaan virtavesien kehittämisperiaatteet / Purojen ja jokien Vantaa 2016

VD/10534/00.01.04.02/2015

HP/ALei/ Hak

Vantaalla sijaitsee tunnetuimpien Vantaan- ja Keravanjoen lisäksi neljä muuta jokea; Luhtaanmäenjoki, Lepsämänjoki, Kuhajoki ja Vähäjoki (Lillån). Pienvesiselvityksen mukaan puroja on 55 kappaletta, joista merkittävimmät ovat Kylmäoja, Rekolanoja, Krakanoja ja Mätäoja. Vantaalla joet ja purot ympäröivine puistoalueineen ovat keskeinen osa viheralueverkostoa. Kaupunkiekologisen tehtävän lisäksi niillä on monipuolista virkistyskäyttöön, kulttuurihistoriaan, maisemakuvaan ja alueiden imagoon liittyvää merkitystä.

Vantaan kaupunginvaltuusto päätti 17.11.2014, että yksi vuoden 2015 sitovista tavoitteista on "toteutetaan teemavuosi, jolla kiinnitetään huomiota kaupungin puroluontoon". Teemavuoden aikana pyrittiin kiinnittämään erityistä huomiota kaupungin puroluontoon ja edistämään purojen tunnettavuutta. Vantaan kaupunginhallitus päätti 2.11.2015, että "jatketaan vuonna 2016 purojen teemavuotta, sen aikana syntyneitä hyviä toimintamalleja ja laajennetaan toiminta koskemaan myös jokia".

Teemavuoden 2016 toteuttamista varten kaupunginjohtaja nimesi 20.1.2016 työryhmän, jonka tehtävänä oli organisoida teemavuoden järjestäminen. Teemavuoden päätavoitteina oli edistää ja kehittää Vantaalla jokien ja purojen tunnettavuutta ja arvostusta, kaupunkilaisten osallistumismahdollisuuksia puroluonnon hoitamisessa ja kunnostamisessa, virtavesien elinvoimaisuutta, vesistömaiseman monimuotoisuutta sekä jokiin ja puroihin liittyvää virkistyskäyttöä. Ympäristölautakunta toimi hankkeen ohjausryhmänä.

Purojen ja jokien vuoden toimintasuunnitelma hyväksyttiin ympäristölautakunnassa 16.2.2016. Se esiteltiin myös kaupunginvaltuuston infossa 3.2.2016. Työryhmä kokoontui kahdeksan kertaa. Lisäksi järjestettiin teemakokouksia mm. talkootoimintaan, maanomistukseen ja patoihin liittyen. Työryhmän jäsenet kävivät myös esittelemässä teemavuotta erilaisissa tilaisuuksissa. Teemavuoden edistymistä seurattiin tapahtumakalenterin avulla.

Teemavuoden aikana laadittiin purojen kunnostusohjelma sekä ensimmäiset purokohtaiset kunnostussuunnitelmat. Vedenlaatua ja -virtaamista seurattiin tehostetusti. Vantaan kaupunginmuseon kanssa laadittiin historialliset jokikävelyt -mobiiliopastetut reitit kolmeen joki- ja puronvarsikohteeseen. Teemavuoden kesällä palkattiin kaksi kesätyöntekijää purotalkkareiksi. He kunnostivat virtavesiä, poistivat virtauksen esteitä ja järjestivät talkoita noin kymmenellä purolla kesän aikana. Purotalkkaritoiminnasta saatiin hyviä kokemuksia, ja toimintaa jatketaan kesällä 2017.

Kahden teemavuoden aikana Vantaan virtavesien hyväksi tehdyn työn jatkamista varten työryhmä laati virtavesien kehittämisperiaatteet, johon on koottu virtavesiin liittyvät lähtökohdat sekä työryhmän esitykset jatkotoimenpiteiksi, joita on yhteensä noin 60 kappaletta. Vision mukaan "Vantaa kaupunki toimii edelläkävijänä virtavesien elinvoimaisuuden kehittämisessä osana tiivistyvää kaupunkia. Vesistöjen hoitoon ja kunnostukseen otetaan mukaan asukkaat, yhdistykset ja yritykset." Vantaan virtavesien kehittämisen päätavoitteet ovat:

- jokien ja purojen arvostuksen parantaminen
- kaupunkilaisten osallistumismahdollisuuksien edistäminen virtavesien hoitamisessa ja kunnostamisessa
- virtavesiluonnon elinvoimaisuuden säilyttäminen ja lisääminen
- kalojen elinympäristöjen ja vaellusmahdollisuuksien parantaminen
- vesistömaiseman monimuotoisuuden kehittäminen
- virtavesiin liittyvän kulttuurihistorian vaaliminen
- jokiin ja puroihin liittyvän virkistyskäytön kehittäminen
- tulvien torjunnan ja virtaamien hallinnan edistäminen
- virtavesien vedenlaadun parantaminen

Vesistöjen kehittämisessä tarvitaan jatkossakin monialaista, myös kaupungin rajat ylittävää yhteistyötä. Kaupungin sisäinen purokunnostustyöryhmä jatkaa toimintaansa ja seuraa virtavesien kehittämisen etenemistä.

Ympäristölautakunta 19.4.2017 § 4

Päätti merkitä tiedoksi Vantaan virtavesien kehittämisperiaatteet.

Tekninen lautakunta 16.5.2017 § 12**Apulaiskaupunginjohtajan esitys:**

Päätetään merkitä tiedoksi Vantaan virtavesien kehittämisperiaatteet.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

Vantaan virtavesien kehittämisperiaatteet

Täytäntöönpano: kaupunginjohtajan nimittämä työryhmä
tiedoksi kaupunginhallitukselle,

Muutoksenhakuohje: 6.2. Muutoksenhaku- ja valituskielto

Lisätiedot:

Puistosuunnittelupäällikkö Hanna Keskinen, puh. 8392 9334, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi